Betoog ESA – Begroting 2027-2030

Voorzitter, mooi dat ik de behandeling van de begroting 2027-2030 mag aftrappen. Met de uitdaging om dit betoog binnen de 10 minuten te houden. Zoals u zelf aangaf, is dit de eerste begroting van het nieuwe college.

Maar wil ik eerst kort terugkijken op ons betoog bij de VJN. Dat stond in het teken van één beeld: **navigeren in de mist.** Dat gevoel kregen wij bij de vertaling van het coalitieakkoord naar de VJN. Samengevat: veel ambitie, weinig concreet. We vroegen het college toen dan ook: **waar wil het naartoe, welke keuzes maakt het en hoe kan de raad daadwerkelijk richting geven?**

Nu, een paar maanden later, ligt de begroting 2027-2030 voor ons. Laat ik daarover positief beginnen: de mist trekt iets op. Het college lijkt het roer steviger in handen te hebben en een koers uit te zetten. Goed om te zien dat biedt deze raad duidelijkheid.

Maar wie goed leest, ziet dat het college ook nog aan het zoeken is of keuzes in de route heeft gemaakt. De begroting maakt dat zelf ook duidelijk. Ik citeer: "**het collegeprogramma is slechts gedeeltelijk vertaald**". Ongeveer de helft van de 52 punten uit het collegeprogramma zien we niet direct terug in de begroting.

Misschien komen onderdelen later terug in afzonderlijke raadsvoorstellen. Maar juist in de begroting moet de raad kunnen zien welke ambities prioriteit krijgen, wanneer ze worden uitgevoerd en wat daarvoor nodig is. **Of zijn de ambities van het collegeprogramma nu al bijgesteld?**

ESA mist ook scherpte in de vertaling van de richting die deze raad bij de VJN heeft gegeven. Belangrijke onderwerpen en thema's die toen zijn benoemd, zien we niet of slechts vaag terug in deze begroting.

Vz. waar die scherpte ontbreekt hebben wij verschillende voorstellen voorbereidt, zelf of samen, om te helpen bij het bepalen van de koers op onderwerpen die Eersel Samen Anders belangrijk vindt.

OMZIEN NAAR ELKAAR

Voorzitter, ESA maakt zich zorgen over de ondersteuning van kwetsbare inwoners. Het coalitieakkoord gaf op dit gebied hoop en sprak duidelijke ambities uit. Maar waar zien we die nu terug?

Waar blijft de uitbreiding van de dorpsondersteuning? Waar blijft de verdere uitwerking van het mantelzorgbeleid en de woonzorgvisie? En wat doet het college concreet om ondersteuning dichtbij inwoners te organiseren? Wij lezen het niet terug in deze begroting.

Voor Eersel Samen Anders was dit een nadrukkelijk punt bij de VJN. ESA pleitte toen voor dorpsondersteuning in alle kernen.

Voor ons is dorpsondersteuning geen detail en geen luxe. Het voorkomt dat mensen pas in beeld komen wanneer problemen al groot zijn. **Daarom dienen wij het amendement 'Dorpsondersteuner (uitbreiding)' in, waarmee wij de mogelijkheid voor dorpsondersteuning beschikbaar willen maken voor alle kernen.**

Het coalitieakkoord sprak van versterking dorpsondersteuners in alle dorpen. Nu is het tijd om deze ambitie ook uit te voeren.

SPORT: EERST EEN VISIE, DAN DE MILJOENEN

Ook over sport blijven bij ons grote vragen bestaan. Er wordt een enorm bedrag gereserveerd voor de combinatiekansen, maar de begroting zegt hierover verder nauwelijks meer dan: "In dorpskern Eersel realiseren we een sportpark waar verschillende sporten gehuisvest worden op één locatie." **Is dat de volledige koers én de volledige onderbouwing voor een reservering van 10 miljoen euro? Had zo'n substantieel bedrag niet zorgvuldiger onderbouwd kunnen worden?**

Begrijpen we hieruit goed dat de aandacht vooral uitgaat naar sportvoorzieningen in het dorp Eersel? Daarnaast zien we alleen voor Sportpark Duizel een klein onderzoeksbudget. ESA wil fundamenteler kijken.

Sport is een basisvoorziening voor al onze dorpen. Juist daarom willen wij een duidelijke strategie voor alle sportvoorzieningen in onze gemeente. We willen niet incidenteel naar één accommodatie of één kern kijken, maar gemeentebreed bepalen wat nodig is en welke investeringen wanneer prioriteit krijgen.

Onze vragen aan het college zijn dan ook eenvoudig: wat is de strategie voor sport in alle kernen? Waar gaan de miljoenen naartoe? En welke sportvoorzieningen krijgen dan prioriteit?

PRIORITEIT GEVEN: HOCKEY EN ATELETIEK

Voorzitter, in het coalitieakkoord konden we lezen dat verenigingen nadrukkelijk aandacht krijgen. Er werd gesproken over flexibiliteit, actief meedenken en ondersteuning bij praktische vraagstukken. Maar in deze begroting lezen verenigingen vooral dat ze naar het accommodatiebeleid moeten kijken en hun eigen verantwoordelijkheid kunnen nemen.

Actief meedenken is niet alleen vertellen wat een vereniging zelf moet oplossen. Het betekent ook sturing geven, een ambitie neerzetten en keuzes maken als een vereniging met een concreet vraagstuk komt.

Op Sportpark Dieprijt ligt zo'n concreet vraagstuk rond de atletiekbaan en de hockeyvelden. **De noodzaak is duidelijk en er ligt een plan**. Wat ESA betreft wordt de renovatie van de atletiekbaan en de hockeyvelden met voorrang voorbereid, zodat de daadwerkelijke renovatiewerkzaamheden in 2027 plaatsvinden.

Daarom dienen wij samen met EVM, VVD en CDA de motie 'Toekomstbestendige sportaccommodaties' in. Daarbij spreek ik mijn waardering uit voor de inzet van mw. Akihary bij het opstellen van deze motie.

ONDERSTEUNEN VERENIGINGEN

Ook vanuit de carnavalsverenigingen klinkt een duidelijke oproep. Er zijn alsmaar minder geschikte locaties beschikbaar voor het bouwen van carnavalswagens. Wij vinden het van belang dat de carnavalstraditie behouden blijft en willen deze waar nodig ondersteunen. De verenigingen hebben een plan opgesteld en er is voldoende aanleiding om gezamenlijk naar een oplossing te zoeken.

Beste college, maak de ambitie om verenigingen te ondersteunen concreet. Zeg niet alleen dat ze belangrijk zijn, maar laat dat ook blijken wanneer zij de gemeente nodig hebben. **Daarom dient ESA samen met CDA, VVD en EVM de motie 'Ruimtegebrek' in. Dank voor de inzet van mw. Lavrijsen bij deze motie.**

SLUIPVERKEER IN KNEGSEL

Voorzitter, begin dit jaar werd er nog veel beloofd over de aanpak van het sluipverkeer en, belangrijker nog, de aantasting van de verkeersveiligheid in Knegsel. Dagelijks wordt verkeer vanaf de A67 door het dorp omgeleid en wordt er met snelheden van 60 km/u of meer door het dorp gereden. Dat is een serieus probleem. Tot onze verbazing zien we daarvan niets terug in de begroting of het collegeprogramma.

Gelukkig komt er vanuit het dorp opnieuw een duidelijk en concreet verzoek om een eerste stap te zetten: leg vier drempels aan bij de entrees van het dorp. **Daarom dienen wij mede het amendement 'Verkeersremmende maatregelen Knegsel' in. Dank voor de inzet van mw. Traa bij dit amendement.**

Dat is een eerste stap, maar daarmee is het probleem van het sluipverkeer nog niet opgelost. Daarom roepen wij het college op om met de dorpsraad in gesprek te gaan en toe te werken naar een structurele oplossing voor een veiliger Knegsel. **Daarover hebben wij de volgende vragen: hoe gaat u dit aanpakken? Waarom lezen we dit niet als prioriteit terug in uw collegeprogramma?**

VAN KOERS NAAR KEUZES

Voorzitter, bij de eerder vroegen wij: “Blijven we navigeren in de mist? Of pakken we samen het stuur vast?”

De mist trekt langzaam op en we zien een koers. Daar zijn we blij mee. Maar een koers zonder concrete keuzes brengt ons niet op onze bestemming. Met dit betoog, de amendementen en moties zet ESA in op enkele duidelijke bestemmingen en keuzes:

- Geef dorpsondersteuning daadwerkelijk vorm in ieder dorp.
- Maak duidelijk welke visie/strategie koers we kiezen voor onze sportvoorzieningen.
- Geef prioriteit aan de atletiek- en hockeyvoorzieningen op Dieprijt. Start renovatie in 2027.
- Luister naar en faciliteer de carnavalsverenigingen in hun zoektocht naar bouwlocaties.
- Zet nu een eerste stap tegen het sluipverkeer in Knegsel en werk aan een structurele oplossing.

Voorzitter, dat is volgens ESA wat deze begroting nog extra nodig heeft.

Dank u wel.

Namens Eersel Samen Anders,

Fractievoorzitter Teun Lavrijssen